

Trioli

Keski-Helsingin musiikkiopiston lehti 2018

Kuule minut

HOW VIOLINS ELÄMYKSIÄ ARKEEN

Tervetuloa nauttimaan
meidän
viulukauppaan ja
galleriaan

Mechelininkatu 28B
00100 Helsinki
0504654844

www.HowViolins.fi

@howviolins

@howviolins

Tässä Triolissa

Trioli-lehti 2018
32. vsk

Julkaisija
Keski-Helsingin musiikkiopiston
kannatusyhdistys ry.

Päätoimittaja
Petri Aarnio

Toimitussihteeri
Salla Saarela

Toimituskunta
Petri Aarnio
Salla Saarela
Lea Einiö

Ulkoasu
Merja Lensu

Kannen kuva
Veikko Somerpuro

Toimitus
Keski-Helsingin musiikkiopisto
Helsinginkatu 3-5
00500 Helsinki
p. 050 3728 441

Painopaikka
Forssa print

ISSN 0786-2598

Lämmin kiitos kaikille ilmoittajille
ja lehden tekoon osallistuneille!

Helsinki

KUVA VEIKKO SOMERPURO

KUVA VEIKKO SOMERPURO

KUVA PASI LYYTIKÄISEN ARKISTO

Pääkirjoitus.....	5
Leikin tarkoitus on leikki	7
Avoin ja vilpitön maailma	8
Omat sävelet	10
Improvisaation juju	12
Persialaisella torilla.....	14
Lohtu ja ilo.....	16
Sävelet kilpasilla	18
Lentävä Lyytikäinen.....	20
Yhdessä orkesterissa	22
Juuret ja siivet	23
iPadistien äppejä	25
Tunne itsesi, tunne työkalusi.....	28
Pulmakulma.....	30
Oppilaaksi musiikkiopistoon	31
Kesämusisointia Päivölässä	31
Nyt me soitetaan!.....	32

KUVA VEIKKO SOMERPURO

SUOMEN LAAJIN
SOITTINVALIKOIMA
KÄTEVÄSTI VERKOSSA:
WWW.SOITINLAINE.FI

Jo vuodesta 1931

SOITTIMIA
KAIKKIALTA
MAAILMASTA.

ISOILLE
JA
PIENEMMILLE
TÄHDILLE.

SOITIN LAINE OY
/ HELSINKI
POHJOINEN
RAUTATIEKATU 11
00100 HELSINKI
☎ 0290 80 2440

SOITIN LAINE OY
/ TURKU
MAARIANKATU 10
20100 TURKU
☎ 0290 80 2400

WWW.SOITINLAINE.FI

www.fisme.fi

Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME ry
Olemme musiikkikasvattajien ja heidän yhteisöjensä yhdysside
sekä Suomessa että maailmalla.

KUVA SALLA SAARELA

Kuule minut

Tiet vievät pientä soittajaa. Määränpää ei olekaan perillä, vaan itse soivassa matkassa. Avoimin ja vilpittömin mielin kuultu lapsi kasvaa avoimeksi ja vilpittömäksi matkalaiseksi.

Kaikkien matka ei ole samanlainen. Minkälainen se on, kun matkavälineenä on pyörätuoli? Silläkin voi liikkua musiikin pyörteissä, tanssia maailman turuilla ja toreilla.

Tulee hetki, jolloin suunnan voi valita arpaa heittämällä, improvisoiden. Mennäkö sinne vai tänne? Valita paikoista kiehtovimman, musiikkimaan. Sitten vain karttaa piirtämään ja laittamaan säveliä järjestykseen. Säveltämään omakuvaa.

Yksin voi matkaa taittaa, mutta tovereista saa sävelten peilin. Olla yksin ja yhdessä toisten kanssa. Mielessä soivan voi sanoittaa ja jakaa maailman, joka on juuri avautumassa.

Taipaleella mukana kulkevat soitin ja tabletti. Välineinä rajallisia, haltuun otettavia. Todelliset välineet ovat kuitenkin keho ja mieli. Niiden tasapaino on elämän matkan suurin tavoite.

Matkan loppupuolella voi palata lapsuuteen. Musiikki auttaa muistamaan. Laulujen sanat kumpuavat jostain sopukoista, ja niitä voi tapailla vielä vaikka vuoteella maaten. Kuulethan vielä silloinkin minut?

Petri Aarnio
rehtori

Elämys, oivallus, ilo!

Keski-Helsingin musiikkiopisto on lasten ja nuorten musiikkiyhteisö, jossa noin 250 kouluikäistä soitinoppilasta tapaavat viikottain 35 opettajaansa ja lähes 250 musiikkileikkikoululaista kokoontuvat 0–8-vuotiaiden perhe- ja musiikkileikkiryhmiin.

Yksilö- ja ryhmäopetuksessa yhdistyvät tavoitteellinen, lempeän määrätietoinen musiikin

opiskelu ja luova ilmaisu. Päämääränä on oppilaan hyvä musiikkisuhte – mahdollisuus hankkia elämälle eväitä taiteellisen, taidollisen ja emotionaalisen kasvun kautta.

Yhteismusiointi on pienestä pitäen tärkeä osa opetusta. Erilaisten yhtyeiden ja orkestereiden ohjelmisto vaihtelee barokista aikamme musiikkiin sekä kansan- ja maailmanmusiikista

muuhun rytmimusiikkiin. Opetusta rikastuttavat oma musiikin tekeminen, musiikin teknologia, taiteiden integrointi ja ilmaisuopetus.

Keski-Helsingin musiikkiopisto on lakisääteisen valtionavun ja Helsingin kaupungin toimintaavustuksen piirissä. Opisto antaa taiteen perusopetuslain laajan oppimäärän mukaista opetusta.

MUSAMATTO OPETTAA MUSIIKIN PERUSTEITA HAUSKALLA, TEHOKKAALLA TAVALLA

MusaMatto on musiikkipedagogi Riikka Siltasen kehittämä opetusväline musiikin perusteiden opettamiseen. **MusaMattoja** on kaksi erilaista: C-duurimatto ja Duurimatto. Näiden avulla voidaan opettaa lapsen iästä ja tarpeesta riippuen esim. musiikin aakkoset, duurin kaava, intervaleja, säveltapailua. **MusaMatot** sopivat opetukseen muskareissa, päiväkodeissa, musiikkiopistoissa ja kouluissa.

Hyppelemällä **MusaMatolla** ja laulamalla samalla musiikin aakkosia – tai mitä tahansa laulua – lapsi oppii kehon ja rytmin hallintaa sekä musiikin perustaitoja hauskalla tavalla. Laadukas ja visuaalisesti kiehtova **MusaMatto** sisustaa opetustilaa ja innostaa musiikin pariin. Sopii myös lastenhuoneeseen. Tilaa helposti netistä tai soita!

Lisätiedot ja tilaukset
MusaFarmi Oy
www.musamatto.fi
Puh. 050 501 0138

MusaMatoissa on täysin
liukumaton pohja ja
5 vuoden tehdastakuu.

MYÖS
KELTAINEN
DUURIMATTO

LEIKI
 LIIKU
 OPI

MusaMatto

www.musamatto.fi

Autamme toteuttamaan unelmia.

F-Musiikki palvelee kaikkia musiikin ystäviä, aloittelijoista ammattilaisiin. Meiltä saat parhaat soittimet, nuotit ja tarvikkeet edullisesti.

F MUSIIKKI

Helsinki | Vantaa | Espoo | Turku
 Tampere | Lappeenranta | Kuopio

www.f-musiikki.fi

Leikin tarkoitus on leikki

Haastattelin television Urheilu-Suomi-sarjaa varten jääkiekkovalmentaja Alpo Suhosta. Hän on tehnyt alallaan poikkeuksellisen näyttävän uran, valmentanut muiden muassa Suomen maajoukkueita ja nuorisomaajoukkueita, seitsemää suomalaista pääsarjajoukkueita, neljää sveitsiläistä ja viittä pohjoisamerikkalaista joukkueita. Hän oli ensimmäinen eurooppalainen NHL-joukkueen päävalmentajana. Ja toisaalta ensimmäinen jääkiekkovalmentaja, joka on toiminut Turun kaupunginteatterin johtajana ja Pori Jazzin toiminnanjohtajana.

Koska Suhosta on mennyt näin syvälle ammattiurheilun maailmaan, minusta oli hyvä kysyä juuri häneltä, mikä on ammatillaiskiekon suhde leikkiin. Pelaamisen niin kuin soittamisenkin lähtökohta on kuitenkin leikissä.

Suhosta sanoi ensin perustotuuden, jonka filosofit ovat todenneet jo tuhansia vuosia sitten. Ihminen oppii leikkimällä. Työn ja leikin vuorottelu on kaiken ydin. "Työn ja leikin ero menee siinä että leikin tarkoitus on leikki ja työn tarkoitus on tulos. Pelata

ei voi jos leikin elementti ei ole mukana. Ei voi myöskään tehdä kulttuuria."

Meidän luterilaisessa kulttuurissamme korostetaan mielellään työn merkitystä, mikä hyvä onkin. Viihdettä on saatavilla niin paljon ja niin vaivattomasti, että elämä pelkäänsen parissa voi käydä raskaaksi. Työstä sen sijaan voisi puhua toisenlaisin etumerkein. Se ei ole pelkkää yksitoikkoista puurtamista, toistoja toistojen perään. Se on myös vapautta itse valittujen rajojen sisäpuolella, siis määritelmällisesti sukua leikille.

Suhosta korosti, että leikki onnistuu vain kun pää on tyhjä, kun siellä ei ole muuta kuin leikki.

"Kun leikitään, unohdetaan koko maailma. Jos aletaan siinä miettiä, ei enää leikitä." Parhaat NHL-pelaajat kuten Wayne Gretzky ja Sidney Crosby eivät pelaa voimalla ja väkivallalla, jotka nekin ovat hallittuina olennaisia ja myös arvostettuja elementtejä pelaajissa. "Ei ne voimalla ja väkivallalla pelaa, ne leikkii. Ne on taitavia, eläviä."

Muutama lause tuossa jäi vahvasti pyörimään mieleen. Ajattelin palloa pomputtavaa lasta tai soittavaa ihmistä, kun maailma katoaa ympäriltä ja peli ja musiikki on kaikki. Liikkeet ja sävelet ovat omia, ne ehkä näyttävät ja kuulostavat samalta kuin lukemattomien muiden liikkeet ja sävelet, mutta siinä hetkessä ne kuuluvat vain luojalleen.

Työn
ja leikin
vuorottelu
on kaiken
ydin.

Vastaavasti kun me katselemme tai kuuntelemme huippuammattilaisten suorituksia ja esityksiä, voimme olla varmoja, että siinä luontevuudessa ja selkeydessä ja kiihkeydessä, jota ihailemme, on mukana myös leikki. Huippujen työ tuottaa tulosta, mutta se tuottaa sitä vain siksi, että se näyttää helpolta kuin leikki. Hetken ajan meistä katsojista ja kuuntelijoista tuntuu, että on mahdollista olla yhtä maailman kanssa, kumota painovoima ja muut fyysikan lait, olla ikuinen, olla elossa. ■

Kirjoittaja on toimittaja ja kirjailija.

Avoim ja vilpitiön maailma

Vuosia sitten musiikkileirin jälkeen silloin 11-vuotias esikoiseni sanoitti biisiä: *”Se on avoin ja vilpitiön maailma, siellä ei oo suljettuja ovia.”* Kyseessä oli Päivölän musiikkileiri, jossa olen ollut kahdeksan kertaa kahden tyttäreni huoltajana.

Soitonopetus laajenee kahdenvälisestä oppilas-opettaja -suhteesta koko yhteisön asiaksi, ottaen piiriinsä vanhemmat, sisarukset ja parhaimmillaan koko oppilaan lähipiiriin. Lapsen ja nuoren itsetuntemus, minäkuva ja vuorovaikutustaidot rakentuvat näissä ihmissuhteissa, erityisesti opettaja-oppilas -suhteessa, vuosien ja usein koko lapsen kasvuiän ajan.

Mikä olisikaan arvokkaampaa kuin kiinteä aikuissuhde, viikoittainen hetki, jolloin huomion saa kokonaan itselleen. Ja toisaalta mahdollisuus kokea ja jakaa musiikin parissa. Taiteen perusopetuksen uusi opetussuunnitelma perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa keskiössä ovat oppijan aktiivinen osallisuus, vuorovaikutukseen perustuva pedagoginen tasa-arvo, oppijan vahvuuksille rakentaminen ja kokonaisvaltainen kasvu.

Kokonaisvaltainen näkökulma korostaa oppijan persoonallisuuden ja kiinnostuksen kohteiden huomioon ottamista ja tukee yksilön omaa ajattelua ja identiteetin kehittymistä. Mikä tärkeintä, soitonopetus on kaikilta osin laaja-alaista sekä räätälöityä, oppilaan tarpeet otetaan huomioon. Se voi tarkoittaa esimerkiksi omaan tahtiin tehtyjä tasosuorituksia, lapselle sopivaksi räätälöityä viikko-ohjelmaa, mahdollisuutta pitää välivuosi ryhmäopetuksesta tai innokkaalle mahdollisuutta kokeilla useita eri soittimia.

Soitonopetuksen perimmäisenä tavoitteenä on varmasti se, että lapsi ja nuori saa musiikista iloa ja merkitystä sekä tärkeitä ihmissuhteita elämäänsä. Sen lisäksi hän oppii ilmaisemaan itseään musiikillisesti, harjoittelemaan tavoitteellisesti, kuuntelemaan ja hahmottamaan musiikkia sekä leikittelemään musiikillisesti, säveltämään ja improvisoimaan.

Näiden taitojen oppimiseen tarvitaan rutkasti rohkeutta, uteliaisuutta, itsesäätelykykyä, sinnikkyyttä ja huumorintajua. Vahvuuksille rakennettaessa jokainen voi toteuttaa muusikkouttaaan kannustavassa ilmapiirissä juuri oman persoonansa mukaisesti, ja siinä samalla oppia monia elämässä muutenkin tarvittavia taitoja.

Vahvuusperustainen opetus nojaa positiiviseen pedagogiikkaan, jolloin keskiössä on onnistumisten huomioiminen ja hyväksyvä ja kannustava ilmapiiri virheiden etsimisen sijaan. Tutkimukset ovat osoittaneet, että ilolla ja myönteisillä tunteilla on suuri vaikutus oppimiseen ja muistamiseen.

Hyvä ilmapiiri on koko oppilaitoksen asia ja se tukee kokonaisvaltaista kasvua ja vahvuuksille rakentamista. Meistä jokainen on arvokas sellaisenaan kuin on ja meistä jokainen voi oppia ja kasvaa rajattomasti – kun-

Virittäjä Matti Kyllönen
0400 666 635

Vattuniemenkatu 5
00210 Helsinki
p. 010-5251360
asiakaspalvelu@leoclean.fi

Positiivinen pedagogiikka

- Pohjautuu positiiviseen psykologiaan
- Toimintakulttuurin, vuorovaikutuksen ja käytännön tasot
- Luontevahvuuksien tunnistaminen ja käyttäminen
- Myönteisten tunteiden tunnistaminen, sanoittaminen ja hyödyntäminen
- Hyvien hetkien havainnointi ja tavoitteellinen lisääminen arjessa
- Tavoitteena kasvun, asenteen ja palautumiskyvyn vahvistuminen, osaamisen tunnistaminen, yhteisön ilmapiirin parantuminen

han ensin voimme kokea turvaa ja hyväksyntää omana ainutkertaisena persoonanamme.

"Se on avoin ja vilpitön maailma, siellä on suljettuja ovia." Tähän voisi vielä lisätä, että se on hyväksyvä, kannustava, iloinen ja lämmin. Musiikkiopiston opettajat tekevät työtään heittäytyen, omistautuen ja täydestä sydäimestä. Yhteisön iloinen ilmapiiri ve-

tää lapsia ja aikuisia imuunsa vuosi toisensa jälkeen. Näistä kohtaamisista ja vuosista kiitollisena suuntaan katseeni kohti seuraavaa kesää ja seuraavaa musiikkileiriä. ■

Kirjoittaja on kieltenopettaja ja kahden musiikkiopistolaisen äiti. Hän toimii positiivisen pedagogiikan kentällä mm. Positiivinen CV -tiimin jäsenenä, jatko-opiskelijana Jyväskylän yliopistossa sekä kouluttajana.

LÄHTEITÄ:

Uusitalo-Malmivaara L. & Vuorinen, K. 2016. *Huomaa hyvä! Näin ohjaat lasta ja nuorta löytämään luontevahvuutensa.*
 López-Iñiguez, G. 2017. *Työkalupakki soitonopettajille: konstruktivistisen soitonopetuksen edistäminen pedagogisen tasa-arvoisuuden mekanismina.* (ArtsEqual)
 Opetushallitus, 2017. *Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet.*

Omat sävelet

KUVA LAURI MANNERMAA

Aloitin musiikkiharrastukseni Porvoossa vauvamuskarissa. Sieltä siirryin Keski-Helsingin musiikkiopistolle muskariin, kanteleryhmään ja lopulta viulutunneille, joilla käyn nyt yhdeksättä vuotta – toisin sanoen olen opiskellut musiikkia koko pienen ikäni.

Viulunsoitolla on puolensa ja puolensa. Musiikkiopistolla kuluu kolme arki-iltaa viikossa, eikä soitinkotelon kanniskelu paikasta toiseen aina huvittaisi – olen elämäni aikana huitaissut sillä tuntemattomia ihmisiä päin näköä kääntyessäni täydessä raitiovaunussa ympäri, pyyhkäissyt samaisella liikkeellä kaupan hyllyiltä tavaroita ja lähes kampannut ohikulkijoita pitäessäni sitä julkisilla paikoilla lattialla. Toisinaan pimeinä perjantai-iltoina olen nukahtaa ryhmätunnille, välillä harjoittelulle ei tunnu riittävän ollenkaan aikaa, leirit ovat aina raskaita ja

tasosuorituksia edeltävät kuukaudet todella stressaavia.

Esiintymisjännitykseen luulisi tottuneen jo tässä vaiheessa, mutta vielä mitä. Kaikesta tuosta huolimatta käyn opistolla yhä mielelläni, ja viimeisen puolen vuoden aikana olen nauttinut siitä entistä enemmän. Miksi?

Olen ollut jäsenenä orkesterissa, opiskellut musiikin teoriaa ja soittanut viulutunneilla kahtena päivänä viikossa vuosi toisensa pe-

rään. Tämän ajan kuluessa olen alkanut arvostaa musiikkiopiston yhteisöä, joka koostuu soittajista ja heidän vanhemmistaan sekä opettajista. Vaikka jokaisen kanssa ei olisikaan kovin läheisissä tekemisissä, muodostuu siitä silti kotoisa tuttavapiiri, jossa olo tuntuu turvalliselta ja jonka yhteen koontumisesta tulee aina hyvä mieli.

Soolosoitto ei siis ole niin yksinäistä kuin voisi kuvitella. Vaikka kaikki opistolaiset eivät ole luonteeltaan ja kiinnostuksen kohteiltaan samanlaisia, musiikki yhdistää

Mistä muualta löytyy ihmisiä, joiden kanssa harjoitellaan laulamaan Frendien alkutunnaria kaksiaänisesti, liikututaan kyyneliin leirin sellokonsertissa tai tanssitaan kikapoota hotellin käytävällä Kuopiossa?

meitä näkymättömällä siteellään. Se on kuin salaisuus tai sisäpiirijuttu, josta muut ihmiset eivät tiedä mitään – kuinka paperille kirjoitetuista nuoteista saa tuotettua musiikkia, miten nuottiteline kasataan, mitä eroa on duurilla ja mollilla ja keitä olivat Brahms, Chopin, Corelli ja Erkki Melartin. Mistä muualta löytyy ihmisiä, joiden kanssa harjoitellaan laulamaan Frendien alkutunnaria kaksiaänisesti, liikututaan kyyneliin leirin sellokonsertissa tai tanssitaan kikapoota hotellin käytävällä Kuopiossa?

KUVA VEIKKO SOMERPURO

Minulla ei ole montaa ystävää, joita olisin nähnyt viikoittain viimeiset kymmenisen vuotta elämästäni, mutta viulukaverini ovat juuri sellaisia. Kun jonkun ihmisen kanssa on saanut kasvaa yhdessä, oli sitten nähnyt tämän kerran viikossa tai kahdesti vuodessa, tulee ihmissuhteesta aivan omanlaisensa. Ainakin itsestäni tuntuu, että vaikka näenkin osaa opistokavereistani vain ehkä kuukauden välein, tunnen olevani heidän seurassaan kaikkein eniten oma itseni. Orkesteriharjoituksista, ryhmätunneilta ja etenkin leireiltä vuosien kuluessa kertyneet hauskat sattumukset ja sisäpiirivitsit takaavat sen, että meillä on aina hauskaa. Ja vaikka en aina jaksaisikaan lähteä YMT-tunnille tai orkesteriin, lähdän silti sen ajatuksen voimalla, että näen kavereitani jälleen.

Soittoharrastus on aina ollut minulle itsensänselvyyttä – olenhan käynyt viulutunneilla jo vuosia. Vasta aivan viime aikoina olen tuntenut kiitollisuutta siitä, että aikoinaan päädyin musiikkiopistolle. En olisi sama ihminen kuin nyt, jos en olisi koskaan tutustunut muihin opistolaisiin tai harjoitellut uutterasti soittotekniikoita, raahannut viulua ja nuotteja paikasta toiseen ja esiintynyt lukuisissa konserteissa ja soittajaisissa. Tähän mennessä olen saanut kaikesta siitä paljon iloa elämään. ■

Kirjoittaja on Keski-Helsingin musiikkiopiston viulunsoiton oppilas.

Nukketeatteria kaikenikäisille!

Olohuone, joka tarjoaa nukketeatteria, työpajoja ja kursseja, kotimaisia ja kansainvälisiä vierailuesityksiä – lapsille ja aikuisille! Esityksiä myös kulttuuritaloissa ja tilauksesta missä vain.

Sampon galleria kutsuu viihtymään vaihtuvien taidekasvatusteemojen pariin.

Sampon Satumainen kahvila tarjoaa herkkuja joka arkipäivä klo 10–18.

Nukketeatterimuskari maanantaisin klo 10 & 11. Mukaan voit tulla kertamaksulla (8€).

Kaikissa esityksissämme on elävä musiikki.

Ennakkoliput
www.nukketeatterisampo.fi

Nukketeatteri
SAMPO

p. 020 735 2235
www.nukketeatterisampo.fi
Erottajankatu 7, 00130 Helsinki

Improvisaation juju

Kysymyksiä ja vastauksia improvisoinnista

Mitä improvisaatio on?

Improvisaatio on monenlaista toimintaa. Sitä voisi luonnehtia säveltämiseksi hetkessä tai samanaikaisena prosessina ja lopputuloksena. Joka tapauksessa improvisointi on tässä hetkessä tapahtuvaa musiikin elementtien kuten rytmin, melodian, harmonian ja sointivärien keksimistä, kehittelyä ja yhteensommittelua.

No eikö kannattaisi vain säveltää jos kerran improvisointi on säveltämistä?

Säveltäminen on oiva musiikin työstämistapa silloin, kun tarkoituksena on keksityn musiikillisen idean muistiinmerkitseminen myöhemmää esittämistä varten. Toisin sanoen, säveltämällä voi toteuttaa sellaisia musiikillisia ideoita, joita pitää hyvän kuuloisina. Mutta improvisointi on keksityn musiikillisen idean jatkuvaa työstämistä. Siten improvisoimalla on mahdollisuus toteuttaa sellaisia musiikillisia ideoita, joiden ei vielä tiedä olevan hyvän kuuloisia!

Mutta improvisointi kuulostaa monimutkaiselta ja siltä, että pitää ajatella tosi paljon.

Totta, improvisoinnin sanallistaminen on kinkkistä puuhaa, mutta kaikki ihmiset improvisoivat koko ajan – puhuessaan. Mieti siis näin: kun kerrot ystävällesi päivän kuulumisista, mietitkö mitä verbin aikamuotoa käytät seuraavassa virkkeessäsi? Aivan, improvisoidessa ei ajatella sääntöjä vaan sitä, minkä idean haluaa puheellaan

(tai musiikillaan) välittää: aktiivisen, seesteisen, hitaan, voimakkaan jne.

Okei. Onko improvisoinnista mitään hyötyä?

On. Kun musisoi ilman ennalta määrättyä rakennetta, joutuu olemaan tarkkaavaisempi oman soittonsa suhteen: improvisointi kehittää musiikillista herkkyyttä, musiikillisten rakenteiden hahmottamista, mielikuvitusta, reagoitokykyä, keskittymiskykyä ja kuuntelemista.

Haluaisin improvisoida, mutta en tiedä jazzista mitään.

Improvisaatio ei ole välttämättä sidottu mihinkään musiikkityyliin. Kyllä, monet musiikkityylit kuten jazz, kansanmusiikki ja taidemusiikki sisältävät improvisaatiota tietyillä ehdoilla, mutta tyyli ei ole musiikillisen idean keksimisen ja kehittämisen ehto. Monet improvisoijat kehittävät jopa oman musiikillisen tyylinsä omasta musiikillisesta taustastaan riippumatta.

Hyvä on, miten pääsen improvisoinnissa alkuun?

Kokeile seuraavia harjoituksia.

1. harjoitus: keksi musiikillinen tarina, jossa on alku, keskikohta ja loppu. Keksi kullekin osalle oma musiikillinen ”teema”. Se voi olla mikä vain melodia, ääniefekti, meteliä tms. Soita kappale läpi ja kuuntele samalla miten teemat vaihtuvat ja ovatko ne yhteydessä toisiinsa. Tee harjoitus uudelleen uusilla teemoilla!

2. harjoitus: soita mikä tahansa ääni. Soita sen jälkeen mikä tahansa muu ääni. Toista. (Vinkki: aloita luonnollisista sävelistä, siis CDEFGAH, ota mukaan muut säve-

let myöhemmin.) Mitkä sävelparit kuulostavat mielestäsi parhailta? Miksi? Voisitko improvisoida näillä sävelpareilla kokonaisen kappaleen?

Kokeilin näitä harjoituksia ja ne olivat tosi vaikeita, soittoni kuulosti ihan hölmöltä!

Aivan, siinä onkin koko improvisaation juju. Ennen kuin alamme improvisoida, meillä ei voi oikeastaan olla muuta kuin korkeintaan aavistus siitä, miltä se tulee kuulostamaan. Ja tietenkin, ensimmäistä kertaa kun tekee jotakin, se on vaikeaa. Vai opitko ensimmäisellä kerralla ajamaan pyörällä? Mutta harjoittelun avulla on mahdollista sekä suunnata omaa soittoaan sellaiseen suuntaan mikä ”kuulostaa hyvältä” että olla avoimempi uusille musiikillisille ideoille, jotka eivät välttämättä kuulosta ensikuulemalta hyvältä. Pyörävertausta jatkaen: apupyörillä päästään hyvään vauhtiin ja lopulta olemme vapaita ajamaan pyöril-

**Kaikki ihmiset
improvisoivat
koko ajan
– puhuessaan.**

lämme juuri sinne minne haluamme. Mutta pitää muistaa, että improvisaatio on jatkuva etsimisen, löytämisen ja uudelleen-suuntaamisen prosessi. Se musiikki, jota tänään innoissaan improvisoi, voi olla jo huomenna laimean kuuloista. Tämäkin on improvisaation juu.

Onko musiikkiopistossa mahdollista opiskella improvisointia?

Kuluvan vuoden syksylä astuu voimaan uusi Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma. Opetussuunnitelmassa linjataan, että improvisaatio ja säveltäminen ovat yksi neljästä oppimisen tavoitteesta. Tämä tarkoittaa sitä, että jokaisen tulee saada ohjausta improvisoinnin harjoitteluun. Käytän-

Improvisaatio on jatkuva etsimisen, löytämisen ja uudelleen-suuntaamisen prosessi.

nössä improvisointiopetus toteutetaan yksityis- ja ryhmäopintoina instrumenttituntien, yleisten aineiden sekä orkesterien yhteydessä.

Selvä juttu. Improvisaatio, täältä tullaan!

Kirjoittaja on Keski-Helsingin musiikkiopiston musiikin perusteiden opettaja. Hän opiskelee nykyimprovisaatiota Viron Musiikki- ja teatteriakatemiassa sekä kouluttaa säveltämisen pedagogiikan kehittämishankkeessa (SäPe).

KHMO-PERHEET!

Jatkoilmoittautumiset lukuvuodelle 2018–19 sähköisesti huhtikuussa.

Ei varausmaksua.

www.khmusiikki.fi
info@khmusiikki.fi

Persialaisella torilla

Kääk!-kitaraorkesterin pehmeän rytminen soitto synnyttää aivan erityisen tunnelman: innostavan, täyteläisen ja herkän. Tanssin on helppo syntyä sen rinnalle.

Kääk! on Keski-Helsingin musiikkiopiston kitaraorkesteri. Musiikillisten taitojen lisäksi ryhmässä on hienoa se, kuinka eri ikäiset soittajat muodostavat kokonaisuuden. **Dancehearts** on yksi Annantalon taidekeskuksen tanssiryhmistä. Sen tärkeänä työtapana on improvisaatio. Ryhmä on olemassa erityisesti niitä nuoria varten, joille syystä tai toisesta on haasteellista osallistua tavanomaiseen tanssin harrastusryhmään.

Kääk! ja Dancehearts ovat kahdesti päässeet tekemään yhteistyötä. Ensimmäinen kerta liittyi Annantalon Siibelius-teemaan pari vuotta sitten. Keski-Helsingin musiikkiopisto oli mukana toteuttamassa teemaan liittyviä tapahtumia. Eräässä konsertissa esiintyivät Taikahuilut ja Kääk!. Annantalon kulttuurituottaja Katariina Metsälampi ehdotti, että Dancehearts voisi konsertissa improvisoida tanssia. Niin tapahtui. Ihmeellisen helppo ja innoittava kohtaaminen. Prosessi oli nopea: vain ryhdyttiin ja annettiin hetken kantaa Kunin-gaskobran keinussa.

Innostamisen ei aina tarvitse olla räväkkää ja meluisaa.

Viime syksynä Kääk! ja Dancehearts ovat esittäneet Albert Ketèlbeyn kappaletta Persialaisella torilla. Kappaleella on selkeä rakenne, joka otettiin tanssin lähtökohdaksi. Osien sisälle jätettiin improvisaation mahdollisuus. Sisällöksi otettiin ajatus erilaisten ihmisten tapaamisesta torilla. Harjoitusten aikana jotkut kuvat ja sommitelmat vaikiutuivat, toiset osiot jäivät pysyvästi avoimiksi ja aina muuntuviksi.

Yhteistä kappaletta esitettiin neljä kertaa. Ensimmäinen oli loka-kuinen avoin harjoitus Annantalon juhlasalissa. Siellä esiintyi myös musiikkikoulu Resonaarin Resonaari Group. Koko tämänkertaisen yhteistyön aikaansaaja oli ArtsEqual -tutkimushankkeeseen liittyvä TPO-oppimisjämät -tapahtuma, jonka aiheena oli "Taiteen perusopetuksen fyysinen, taloudellinen, kulttuurinen ja sosiaalinen saavutettavuus". Kääk! ja Dancehearts avasivat tilaisuuden Musiikkitalon Sonore-salissa. Kolmas esitys oli Koulujen musiikinopettajakoulutuksen 60-vuotisjuh-

KUVA TAHVONEN/ANNANTALO

Annantalo

Annantalo on tänä vuonna 30-vuotias taidekasvatukselle ja lastenkulttuurille omistautunut talo Helsingin ydinkeskustassa.

Annantalossa annetaan taideopeustusta, pidetään näyttelyitä ja järjestetään esityksiä, tapahtumia ja työpaikkoja. Annantalo on tapahtumapaikka myös lastenkulttuuria edistävälle seminaareille ja koulutuksille.

Annantalon arvoihin kuuluvat saavutettavuus, tasavertaisuus, lapsilähtöisyys, avoimuus ja taiteen läsnäolo. Hallinnollisesti se kuuluu Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaan.

TEATTERI HEVOSENKENKÄ ON SATUJEN KOTI

KAUNOTAR JA HIRVIÖ

Ohjaus ja dramatisointi:
Kirsi Siren

Ensi-ilta 3.3.2018

Jujja ja Tomas Wieslander -
Sven Nordqvist:

MAMMA MU OCH KRÅKAN

Regi: Olka Horila

Premiär 12.2.2018

TULOSSA!

SOTTA PYTTYNEN

TULOSSA!

Ohjaus: Katja Krohn. **Ensi-ilta syyskuussa 2018**

Ohjelmistossa myös: Mimmi Lehmä ja Varis, Maalaishiiri ja Kaupunkilaishiiri, Tatu ja Patu supersankareina, Kummituskekkerit, Lumikuningatar sekä Kani Untuvakerä.

Esiinnymme myös tilauksesta: kouluissa, päiväkodeissasekä lasten tapahtumissa

Tiedustelut ja lippuvaraukset:

Teatteri Hevosenkengän toimistosta
arkisin klo 8.00 – 16.00, puh. 09 – 4391 220,
hevosenkenka@hevosenkenka.fi, www.lippu.fi.

Juhannusmäki 2,
Mankkaa, Espoo

www.hevosenkenka.fi

Suomalainen URKUKOULU LAPSILLE

ilmestyy pian!

SULASOL

www.sulasol.fi/nuottikauppa
myynti@sulasol.fi • 010 8200 221

Rakennuskonsultointi Ismo Kunttu Oy

Urheilukatu 28 A 10
00250 Helsinki
puh. 0400 812 915
ismo.kunttu@kolumbus.fi

Muutot ja kuljetukset aina edullisesti Transport FastOne Oy

www.kuljetusliike.net
Jorma Tieva, puh. 050 591 2296
tai 0400 292 121

laviikon Elävä estradi -osiossa Musiikkitalon päälämpiössä.

Haloo marraskuu!
-taiderieha Korjaamolla oli Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätien ja Joulupukkisäätien yhdessä toteuttama koko perheen tapahtuma, jonka tavoitteena oli innostaa ja rohkaista jonkin taideharrastuksen pariin. Siellä oli mahdollista osallistua työpajoihin ja seurata esityksiä. Kääk! ja

Yhteisyyden kokemista ja ymmärrystä ilman sanoja.

Dancehearts olivat yksi tilaisuuden esiintyjistä. Oli hienoa tarjota rauhallinen, intensiivinen tuokio osallistujille. Innostamisen ei aina tarvitse olla räväkkää ja meluisaa. On tärkeää huomata, että taideharrastukseen kuuluu monta puolta.

Taideharrastus on luontevasti sekä itsekseen puurtamista, yhdessä tekemistä että toisten harrastajien tai ammattilaisten tekemisen seuraamista. Kahden harrastajaryhmän kohtaaminen ja yh-

dessä tekeminen on yhteisyyden kokemista ja ymmärrystä ilman sanoja. Erot ja erilaisuus synnyttävät yhteisyyttä. Ne antavat tilaa olla osallinen omien taitojensa kautta. Yhteinen kokonaisuus rakentuu kiinnostavaksi, koska olemme erilaisia. Jos olisimme samanlaisia, tulisi ahdasta. ■

Kirjoittaja on tanssipedagogi ja monialainen taidekasvattaja. Hänen työnsä leikkaa musiikin, tanssin, teatterin ja kuvataiteen kenttää niin ammattilaisten kuin harrastajien yhteisöissä.

KUVA SALLA SAARELA

Lohtu ja ilo

Musiikilla on ihmeellinen voima koskettaa. Se nostaa menneen elämän muistot ja kokemukset pintaan vuosikymmentenkin takaa. **Taikahuilut**-ryhmä kuljetti musiikin avulla muistisairaavat vanhukset hetkeksi vanhojen aikojen äärelle.

Viime syksynä Keski-Helsingin musiikkiopiston huiluryhmä Taikahuilut lähti toteuttamaan projektia, jossa soitettiin suomalaisia kansanlauluja ja muokattiin niitä omalle kokoonpanolle sopiviksi huiluopettaja **Heli Talvitien** kanssa. Laulut valittiin Heikki Variksen Laulutunti-kirjasta. Mukana oli pelkän yksiaänisen soittamisen lisäksi myös esimerkiksi laulua, soolosäkeitä sekä säestäviä ääniä. Ahkera harjoittelu huipentui Kinaporin palvelukeskuk-

sen ryhmäkodeissa pidettyihin konsertteihin kolmella eri osastolla. Yleisö koostui lähinnä huonokuntoisista ja muistisairaista vanhuksista.

Tutkimusten mukaan esimerkiksi Alzheimer-potilaat pystyvät tunnistamaan tuttua musiikkia, muistamaan laulujen sanoja ja reagoimaan musiikkiin aivan sairauden loppuvaiheessakin. Musiikki tuo monelle lohdutusta ja iloa; miellyttävän tutun

musiikin kuuntelu vähentää ainakin hetkellisesti ahdistusta sekä tukee kielellistä sujuvuutta ja omaelämäkerrallisten asioiden muistamista. Koska musiikki kiehtoutuu niin monin tavoin elämäämme, se myös vahvistaa yhteenkuuluvuuden kokemuksia. Musiikki, jota kuunteli nuoruudessa tai laulut, joita lapsena laulettiin, liittävät meidät vielä elämän viimevaiheissakin omiin muistoihin, oman perheen ja kansan historiaan.

Heli Talvitie kertoi saaneensa idean projektiimme omista kokemuksistaan. Joitakin vuosia sitten Heli oli käynyt siskojensa kanssa soittamassa ja laulamassa sairaalassa yhdeksänkymmentä vuotta täyttäneel-

Musiikki vahvistaa yhteenkuuluvuuden kokemuksia.

KUVA KINAPORIN PALVELUKESKUS

le mummolleen. Heli kertoi miettinyensä ohjelmistoa sen kanalta, mikä olisi mummolle tuttua.

– Mummo oli kahden hengen sairaalahuoneessa erään toisen

vanhan rouvan kanssa, joka oli jo tavallaan tiedottomassa tilassa, eli ei enää puhunut mitään. Hän vain makasi sängyllään sellaisessa sikiöasennossa, Heli kertoi. Laulettuaan ja soitettuaan Heli kuuli kuinka viereisen sängyn rouva yhtäkkiä kehui erästä laulua sanomalla: ”Se oli hyvä”. Hän liikkui huuliaan sanojen mukaan jokaisessa laulussa, ikään kuin laulaen äänettömästi. Se oli todellinen osoitus siitä, kuinka muistisairautta sairastavankin vanhuksen kanssa voi päästä kosketukseen.

Muistisairautta sairastavankin vanhuksen kanssa voi musiikin avulla päästä kosketukseen.

Harjoittelu tähän projektiin oli mukavaa, kun kappaleitten joukossa oli myös itselle tuttuja lauluja. Nuotteja oli runsain mitoin, mutta ei mennyt aikaakaan, kun kaikki olivat järjestäneet nuotit oikeaan järjestykseen ja päättäneet mitä soittavat missäkin lau-

lussa. Harjoittelu oli luontevaa ja laulut osasi aika hyvin jo muutaman soittokerran jälkeen. Siinä samalla uusienkin opittavien kappaleiden melodia jäi päähän pyörimään, ja monesti tiistai-illan ryhmätunnin jälkeen huiluryhmä viheltelikin laulujen melodioita musiikkiopiston kakkoskerroksen aulassa päällysvaatteisiin pukeutuessaan, väsyneinä mutta tyytyväisinä.

Pystyn varmasti puhumaan muidenkin huilistien puolesta kun sanon, että tämä projekti oli mieluista kokemus. Itselle tuli hyvä

Tuli hyvä mieli, kun näki miten vanhukset reagoivat ja herkistyivät laulujen aikana.

mieli, kun näki miten vanhukset reagoivat ja herkistyivät laulujen aikana. Kappaleet olivat varmasti tärkeitä monelle ja saattoivat tuoda muistoja, sekä onnellisia että haikaampiakin, henkilökohtaisesta historiasta. Musiikki yhdistetään usein muisteluun ja sen avulla voi elää menneisyyttä yhä uudelleen sekä palauttaa mieleen menneisyydestä koettuja tunteita.

Kokonaisuudessaan projekti oli varsin onnistunut. Me huilistit olimme itse uusia suomalaisia kansanlauluja, joita oli ihana soittaa muita ilahduttaaksemme, ja myös jo satavuotiaan Suomen kunniaksi. Tavoitteenamme oli hyvän mielen luomisen lisäksi saada vanhukset mukaan lauluun ja se toteutuikin todella hyvin. Paras palkkio tästä projektista ja esiintymisestä oli nähdä, kuinka muistisairaatkkin yhtyivät lauluun, muistivat jokaisen säkeistön ja jokaisen sanan. Musiikki on suuri osa elämää ja voi jättää pysyvän jäljen ihmisen mieleen ja sydämeen. ■

Kirjoittaja on Keski-Helsingin musiikkiopiston huilunsoiton oppilas.

KUVA SALLA SAARELA

Keski-Helsingin musiikkiopiston oppilaat **Ville Karhunen** ja **Veikko Valanne** olivat kolmannen Uuno Klami - lasten ja nuorten sävellyskilpailun finalisteja. Tässä haastattelussa nuoret säveltäjät kertovat millaista on säveltää ja millaista oli kuulla oma kilpailuteos Kymi Sinfoniettan esittämänä.

KUVA PASI LYYTIKÄINEN

Ville Karhunen ja
Veikko Valanne

Sävelet kilpasilla

Veikko

– Jos oikein muistan, kuulin klassista musiikkia ensimmäisen kerran vuonna 2011. Ensimmäiset teokset olivat Albinonia, Bachia ja Vivaldia. Seuraavana vuonna tutustuin Beethovenin ja Mozartin musiikkiin ja innostuin sitä kautta pianonsoitosta. Aloin tehdä itse pieniä pianokappaleita ja siitä se innostus sitten lähti, muistellee Veikko ensikosketustaan klassiseen musiikkiin.

Veikko näytti kappaleitaan vanhemmilleen ja pianonsoitonopettajalleen ja sai kannustavaa palautetta. Vuonna 2014 hän aloitti myös käyrätorvensoiton. Sitä kautta hän tutustui säveltäjä **Minna Leinoseen**, jonka johdolla hän aloitti sävellysoopinnot Keski-Helsingin musiikkiopistossa.

– Minua kiinnostaa sävellysopinnoissa eniten harmoniat ja soitinnus. Niihin kiinnitän huomiota myös erityisesti klassista musiikkia kuunnellessani, kertoo Veikko, jonka musiikkimaku on laaja ulottuen aina Iron Maidenista Mahleriin ja Beethovenista Leevi and the Leavingsiin.

Veikolla sävellystyö voi lähteä liikkeelle eri tavoin, teoksesta riippuen:

– Usein sävellystyö lähtee siitä, että pääs-

säni on jonkinlainen ajatus tulevan teoksen muodosta. Pohdin paljon myös sitä, millainen tunnetila musiikissa on. Joskus teos lähtee liikkeelle myös melodiasta tai rytmikasta. Toisaalta alussa saattaa usein olla myös mielessä soitinnus, niin että tämä on viululle, tämä sellolle ja niin edespäin.

Veikon kilpailuteos lähti liikkeelle tunnelmasta. Hän halusi säveltää musiikkia, jossa kuulija ikään kuin katselisi tähtitavasta:

– Aloin miettiä avaruudellisia mielleyhtymiä ja teokseen tuntui sopivan kokosävelasteikko, jonka pohjalta teema alkoikin hahmottua mielessäni.

Kilpailukappaleen sävellystyön luonnostelu alkoi jo edellisen vuoden lopulla:

– Tein luonnostelun käsin. Luonnos on melkein sama kuin lopullinen partituuri aina teoksen huippukohtaan saakka.

Veikko paiski edellisvuoden joululoman töitä, jotta sai siirrettyä musiikin tietokoneelle. Hän kiinnitti huomiota erityisesti teoksen huippukohdan hiomiseen:

– Huippukohta oli alun perin lyhyempi, mutta laajensin sitä. Minna neuvoi tosi hyvin muun muassa vaihtuvien tahtilajien va-

linnassa. Teoksen viimeistely oli lähinnä sitä, että tarkistimme että kaikki äänet ovat kohdallaan ja oikein. Yksi sointiväriin liittyvä idea puhaltimille syntyi vielä viimeistelyvaiheessa.

Kilpailukokemusta Veikko piti kokonaisuudessaan positiivisena:

– Oli aika yllättynyt ja hyvä fiilis, kun viesti finaaliapaikasta tuli kesäkuussa. Kilpailu oli erittäin miellyttävä kokemus nuorelle säveltäjälle. On tosi harvinaista päästä kuulemaan omaa teosta hyvän orkesterin soittamana. Sain myös uusia kavereita muista säveltäjistä ja finaalin aikana pystyi keskustelemaan ja vaihtamaan mielipiteitä teoksista tai luonnoksista. Tunnelma oli kollegiaalinen ja lämminhenkinen, kukaan ei kiusannut ketään. Kivaa oli minun mielestäni myös se, ettei ikäjakamaa huomannut. Vapaa-ajalla esimerkiksi kisan nuorin ja vanhin keskustelivat yhdessä musiikista.

Lopuksi Veikko nostaa esiin sävellyso-pintojen merkityksen omasta näkökulmastaan:

– Tässä oppii paljon erilaisia uusia sävellystekniikoita, eikä pelkästään kopioi vanhoja. Sävellysopinnoissa oppii myös hyvin

analyysitaitoja ja musiikin teoriaa. Mutta mikä tärkeintä, säveltäessä oppii ilmaistamaan itseään ja omia tunteitaan. Niin voi toki tehdä kaikkien taiteiden kautta, mutta itse ilmaisen tunteitani parhaiten musiikin kautta.

Ville

– Ensikosketukseni musiikkiin tapahtui isoveljeni aloitettua viulutunnit. Aloin itse soittaa viulua neljävuotiaana. Säveltämisestä innostuin myöhemmin musiikin perusteiden tunneilla, missä teimme pieniä sävellysharjoituksia. Ensiksi tein joitain sävellyksiä paperille, kunnes isäni sai hankittua nuotinnusohjelman, kertoo Ville tiestään sävellysopeintoihin.

Ville harrastaa musiikkia monipuolisesti. Hän laulaa poikakuoro Cantores Minoreksessa, jonka kanssa hän on ollut esittämässä muun muassa Bachin H-molli -messua ja Iiro Rantalán Jouluratoriota. Viulistina hän on ollut soittamassa orkesterissa muun muassa Sibeliuksen 1. sinfoniaa, Tšaikovskin viulukonserttoa ja Elgarin sellokonserttoa. Ville on suorittanut sekä viulusta että pianosta perustaso 3 -tutkinnot.

Harrastukset tukevat toisiaan. Monipuolinen musiikin esittäminen vaikuttaa myös säveltämiseen:

– Kyllähän sitä aina miettii, että jaahas, Bach on tehnyt tämän näin.

Villen vapaa-aikaan kuuluu myös jalkapallo:

– Tykkään pelata kavereiden kanssa aina, kun on aikaa.

Villeä kiehtoo säveltämisessä erilaiset mahdollisuudet:

– Säveltämisessä on paljon vapauksia. Periaatteessa miten tahansa voi säveltää. Sävellysopeinoissa oppii myös löytämään erilaisia musiikillisia ajattelutapoja. Esimerkiksi sovitusten tekeminen kehittää korvaa. Tämä on mielenkiintoinen harrastus, jossa oppii joka tunti jotakin uutta. Myös yhteistyö ammattimuusikoiden kanssa on hieno juttu.

Uuno Klami -kilpailuun Ville osallistui sävellysopeettajansa Minnan ehdotuksesta. Sävellystyö alkoi asteikon suunnittelulla:

– Suunnittelin aluksi eräänlaisen terssiasteikon ja lähdimme sen pohjalta tekemään kappaletta. Asteikko kuitenkin hylättiin tietoisesti aivan ensimmäisten tahtien jälkeen, Ville kertoo.

Sävellystyöhön tuntui luontevimmalta melodinen lähestymistapa ja teos syntyi yksi soitinosuus kerrallaan:

–Mutta toki myös harmonisia ideoita oli pohjalla.

KUVA PETRI HURME

Kilpailuteoksen viimeistely oli myös oma prosessinsa, jonka aikana Ville teki sävellykseen vielä kymmeniä muutoksia.

Tieto finaaliapaikasta tavoitti Villen eräänä yönä:

– Olin jo nukkumassa, kun äiti luki sähköposteja ja herätti minut kertoakseen, että olin päässyt kilpailun finaaliin. Olihan se ihan mahtava uutinen!

Finaaliviikko Kymenlaaksossa oli iki-muistoinen:

– Parhaiten jäi mieleen säveltäjien yhteishenki. Olimme ikäerosta huolimatta kaikki kavereita keskenämme. Juteltiin säveltämisestä, säveltäjästä, matikan läksyistä ja kaikesta muustakin.

Teos kuulosti ammattimuusikoiden käsissä siltä miltä pitikin:

– Toki muutamia yllätyksiä tuli, kuten jousisoittinten sul ponticello -sointi. Muusikot olivat todella hyviä. Loppujen lopuksi otin kantaa oikeastaan vain balanssiky-symyksiin.

Ville painottaa elävän esityksen kuulemisen merkitystä säveltäjäkehitykselle:

– Kuuntelin Ylen taltioiman kilpailulähetysten kokonaisuudessaan jälkepäin. On todella tärkeää, että saa kuulla sävellyksen elävänä. Mikään nuotinnusohjelman ääniversio ei vastaa elävää esitystä. ■

Kirjoittaja on säveltäjä ja sävellysopeettaja Keski-Helsingin musiikkiopistossa.

III Lasten ja Nuorten Uuno Klami -sävellyskilpailu 2017

- Kaksi ikäsarjaa: 10–14-vuotiaat ja 15–19-vuotiaat.
- Sävellysten tuli olla kamarimusiikkiteoksia vähintään kahdelle soittimelle tai soittimelle ja lauluäänelle tai teoksia pienelle orkesterille tai orkesterille ja soolosoittimelle/lauluäänelle.
- Ensimmäisessä arviointivaiheessa finaaliin pääsevät sävellykset arvioitiin anonyymisti.
- Tulokset julkistettiin 9.11.2017 Kouvolassa Kuusankoskitalolla Kymi Sinfoniettan soittaman finaalikonsertin jälkeen.
- Tuomaristossa olivat Lotta Wennäkoski (puheenjohtaja), Atso Almila, Markus Fagerudd, Kimmo Hakola ja Kirjo Lintinen.
- Palkintoina sävellysopeetusta ja musiikkipalkintoja.
- Ensimmäinen Lasten ja Nuorten Uuno Klami -kilpailu järjestettiin vuonna 2007, toinen 2011–2012.

Lentävä Lyytikäinen

Pasi Lyytikäinen aloitti viime syksynä Keski-Helsingin musiikkiopiston sävellysopettajana. Pasiin elämäntarina sisältää herkullisia tapahtumia, jotka ovat vaikuttaneet hänen säveltäjä- ja opettajapersoonansa.

KUVA PASI LYYTIKÄISEN ARKISTO

Lapsena lavalle

Lapinlahdelta Pohjois-Savosta kotoisin oleva Pasi halusi jo pienenä lavalle.

– Ensikosketus esiintymiseen tuli, kun isovelji kertoi innosta hehkuen näyttelevän-
sä hölmöläisen roolia koulun joulunäytel-
mässä.

Myös kolmivuotias Pasi halusi esiinty-
mään. Äiti toppuutteli, että sitten kyllä,
kun pääset kouluun. Pasiin vaatimukset
vain yltyivät. Isä kuitenkin heltyi ja soitti
rehtorille, joka lupasi, että myös Pasi pää-
see esiintymään, jos vain kantti kestää.

– Kävelin koulun kuusijuhlissa yleisön
eteen ja lauloin Joulupuu on rakennettu.
Siitä tuli heti hyvä mieli.

Pasiin perhe oli tavallinen perhe, jolla
musiikki oli tärkeässä roolissa.

– Meillä laulettiin napolilaisen perheen
tavoin ihan koko ajan. Kaikki tunteet kom-
munistoitiin laulaen. Vasta aikuisiällä taju-
sin kuinka suuri merkitys kodin yhteisellä
laulamisella oli. Luulin, että kaikki perheet
tekevät samoin.

– Välillä laulettiin ”vähän sinne päin”.
Vanhemmat eivät voi omalla laulullaan pi-
lata lapsen korvan kehitystä. Tärkeämpää
on se, että ylipäättään lauletaan.

Isä oli huomannut Pasiin innostuksen
musiikkiin ja puhui alle kymmenvuotiaan
pojan kansalaisopiston haitaripeiriin, jonne
oli 16-vuoden ikäraja. Haitarinsoitosta
tulikin pitkäaikainen harrastus. Rilluma-
rei-elokuvat antoivat vauhtia soitolle. Nuori
Pasi halusi juniin soittamaan Lentävää
kalakukkoa. Pasi pääsi soittamaan kesäisin
haitaria junissa, kun kirjallinen lupa heltisi
Iisalmen liikennealueen päälliköltä.

– Vastaani on tullut maailmassa paljon
ihmisiä, jotka ovat rohkaistuneet tekemään.
Sillä on ollut valtava merkitys itsetunnon ja
harrastuksen kehittymiseen.

Sotilassoittajaksi

Pasi aloitti Lahdessa viimeisimmän Puolus-
tusvoimien soitto-oppilaskurssin 15-vuo-
tiaana. Hän kutsuikin itseään leikkillisesti
EU:n viimeiseksi lapsisotilaaksi. Musiikin
opetus annettiin Päijät-Hämeen (nykyisin
Lahden) Konservatoriossa ja teoriaopetus-
ta sai niin paljon kuin halusi.

Vasta Lahdessa Pasi kuuli sinfoniaorke-
steria luonnossa. Lahti Sinfonia oli nousus-
sa. Pasista syntyi pöytälaatikkosäveltäjä,
vaikka sävellysopetusta ei ollut missään.
Partituureja oli kaupunginkirjastossa. Sat-
siopettajille vähitellen uskalsi näyttää en-
simmäisiä juttuja.

Suuri muutos tuli, kun Pasi aloitti sävel-
lysoopinnot Sibelius-Akatemiassa. Miekka-
sulkeiset vaihtuivat Kaija Saariahon luen-
toihin ja siihen mitä tapahtuu spektrimusi-
kin saralla Pariisissa. Sävellysopettajina Pa-
silla olivat Erkki Jokinen ja Paavo Heininen.

Karaokea ja sävellyskävelyä

Pasi sai Savolaiselta osakunnalta oopperan
sävellystilauksen ”Helsinkiin”, joka pohjau-
tuu Juhani Ahon tekstiin. Teoksesta tuli sa-
malla hänen diplomityönsä. Paavo Heini-
nen kannusti työstämään oopperan vokaa-
liosuuksia laulamalla niitä ulkoa. Pasi teki
parhaansa.

– Minulle selvisi myöhemmin, että
muut hänen oppilaistaan eivät olleet suos-

tuneet. Tällä työtavalla minusta tuli ka-
raoken ystävä, mutta sitä en taas ole kerto-
nut hänelle...

Pasi perusti Kuopioon Pasimusic-festi-
vaalin. Festivaalin yhteistyökumppaneina
olivat varsin epätodennäköinen pari; Puo-
lustusvoimat ja Suomen Luonnonsuojelu-
liitto. Pasiin mielestä musiikilla on valtavan
hyviä yhteiskunnallisia vaikutusmahdolli-
suuksia.

– Pidän siitä, ettei huudella puskista
vaan keskustellaan samassa tilassa ja poh-
ditaan ongelmia.

Vaikka Pasi säveltääkin perinteistä par-
tituurimusiikkia, kuten esimerkiksi Seinä-
joen kaupunginorkesterin tilaama ja loka-
kuussa kantaesitetty sarja ”Siinto”, on hän
tunnettu raikkaista lähestymistavoista sä-
veltämiseen.

– Livesävellysojektissani yleisö saa an-
taa tunnelman, aiheen tai tekniikan ennen
konserttia. Kirjoitan teoksen konsertin ai-
kana ja yleensä pianisti esittää sen prima
vistana. Ympäröivät äänet ja aikaraja teke-
vät säveltämisestä ainutkertaista.

– Sävellyskävelyssä taas sanamukaisesti
kävellään. Viimeksi kirjoitin samalla teok-
sen Risto-Matti Marinille.

Henkiset pyrinnot

Säveltämisessä erityistä on se, että ollaan
tekemisissä ei-sanallistettavien asioiden
kanssa. Musiikin tekeminen on Pasille yhtä
arkista kuin vaikkapa astioiden tiskaami-
nen ja ruuanlaitto.

– Kannustan perheen yhteiseen mu-
sisointiin, vaikkapa kotona laulamiseen.

Se on olemisen välttämättömyyttä, kuten muutkin henkiset pyrinnot.

– Lasten ja nuorten opettamisessa ihan keskeisin asia on vaalia oppilaan omaa innostusta ja herättää uteliaisuutta. Tällaisen toiminnan on oltava tavoitteellista sekä sisällöllisesti että motivoinnin kannalta.

– Olen oppinut myös sen, että oppiminen ei ole yhdensuuntaista, vaan opetus opettaa myös minua ihan säveltäjänäkin.

Postludium

Pari vuotta sitten Pasiin sävellyskonsertti on juuri päättynyt Lapinlahden kirkossa. Pasi tulee tervehtimään vanhempi mies.

– Emme ole tainneet koskaan tavata. Olen VR:ltä eläkkeellä, entinen Iisalmen liikennealueen päällikkö. Anoit minulta aikanaan junasoittolupaa. Minulla ei varmaankaan ollut valtuuksia myöntää sellaista, mutta tuntui tärkeältä, että pääset tekemään sitä mitä haluat. ■

Kirjoittaja on musiikkiopiston rehtori.

Soiva päiväkirja

Radion sinfoniaorkesterin *Aurinko nousee idästä* -kamarimusiikkifestivaalin koko perheen konsertti vie päivän pituiselle matkalle, joka alkaa herätyskellon pirinästä (Couperinin *Le Réveil Matin*), jatkuen soittotunnille ja illalla elokuviin.

Konsertti pidetään sunnuntaina 15.4. klo 15.00 Musiikkitalon harjoitussali Paavossa.

Konsertin jälkeen pidetään yleisötilaisuus alalämpöissä klo 16.15 otsikolla *Tulevaisuuden Mozartit*.

Musiikkia ja puhetta Keski-Helsingin musiikkiopistosta säveltäjä Minna Leinosen, Pasi Lyytikäisen ja rehtori Petri Aarnion johdolla.

Pasi Lyytikäinen

Opinnot:

- Sotilasmusiikkikoulu, huilu 1991–1995
- Sibelius-Akatemia, sävellys 1997–2005
- Jatko-opintoja Taideyliopiston Sibelius-Akatemiassa vuodesta 2007 alkaen

Työura:

- Yli 50 teosta eri kokoonpanoille sooloteoksista oopperaan ja yksinlauluista orkesteriteoksiin vuodesta 1999.
- Lapinlahden kunnansäveltäjä 2000–2001
- Päätoiminen säveltäjä vuodesta 2002
- Assistentti, Sibelius-Akatemia 2008–2011
- Tohtorikoulutettava, Taideyliopisto 2012–2015
- Pasimusic-festivaalin taiteellinen johtaja 2014–
- Pasi on tehnyt sivutoimisen sävellyksen tuntiopettajan tehtäviä muun muassa Sibelius-Akatemiassa, Tampereen musiikkiakatemiassa ja Keski-Helsingin musiikkiopistossa. Hän on kouluttaja ja kehittäjä Taideyliopiston Sibelius-Akatemian *Kuule, minä sävellän* ja *Digitarina* -hankkeissa.
- Syksyllä 2017 Pasiin musiikkia esitettiin muun muassa Helsingin Musiikkitalossa, Tampere-talossa, Sibelius-talossa ja Ristinkirkossa Lahdessa, Seinäjokisalissa sekä Italian Riva del Gardassa ja Tokiossa. Suomen kulttuurirahasto myönsi Pasille vuonna 2017 kolmivuotisen apurahan sävellystyöhön.

yle RSO

Kamarimusiikkifestivaali
AURINKO NOUSEE IDÄSTÄ
13.–15.4.

yle.fi/rso

Yhdessä orkesterissa

Olen pitkin musiikillista matkaani aina välillä pohtinut sitä, mitä musiikki tai soittaminen oikeastaan on. Täydellistä vastausta en ole löytänyt. Musiikin perimmäinen olemus tuntuu jäävän mysteeriksi - ja ehkä hyvä niin.

Musiikki voi olla monia asioita, näkökulmasta ja viitekehyksestä riippuen. Omien kokemuksieni kautta päällimmäisenä nousevat mieleen järjestys ja yhteys. Kyse on kehon järjestymisestä ja ruumiin taidoista, samalla kun musiikki ja soittaminen eheyttävät tunne-elämää ja ajattelua. Tärkeimmät musiikilliset kokemukset ja elämää rakentavat elämykset liittyvät tilanteisiin, joissa sosiaalinen ulottuvuus, yhdessä tekeminen, on ollut keskiössä.

Minä ja me

Yksilöllisen ja yhteisen balanssi on erityisen tärkeää myös orkesterisoitossa. Soittajana olen kokenut kamarimusiikilliset ympäristöt antoisimpina. Koen suurinta onnea, kun voin olla mukana itseäni suuremmissa musiikillisissa kokonaisuuksissa, ilman että menetän yksilöllisyyttäni.

Omien taitojen lisäksi olennaista on halu tehdä yhdessä. Voi olla, että se on jopa kaikkein olennaisinta. Yhteisö nousee uudelle tasolle, kun opitaan viemään näkökulmaa itsestä ja omasta soitosta kokonaisuuteen ja annetaan oman tekemisen järjestyä kokonaisuudesta käsin. On erityinen taito ja onni avautua sille, mikä soi juuri tällä hetkellä ja tulla aktiiviseksi osaksi sitä.

Musiikkiopistossa yhteisö on olennainen osa opintoja. Yhdessä tekeminen ja oppiminen tuottavat luonnollista iloa ja jaettuja kokemuksia, jotka tunnetusti ovat

At the Watgate 9.-11.5.2018

- XIII Euroopan nuorisomusiikki-festivaali Sneekissä, Alankomaissa
- Tapahtuman järjestää Euroopan musiikkioppilaitosten liitto (EMU)
- Tapahtumaan odotetaan lähes 10 000 12–25-vuotiaasta esiintyjää ympäri Eurooppaa
- Mika Seppäsen johtamat Kamari-orkesteri ja Da Capo lähtevät Pakilan musiikkiopiston soittajilla vahvistettuna esiintymismatkalle Alankomaihin.
- Lisäksi Keski-Helsingin musiikkiopistolta lähtevät huiluryhmä Taikahuilut ja kitaraorkesteri Kääk!
- Edellisen kerran tapahtuma järjestettiin vuonna 2016 San Sebastianissa Baskimaassa.

enemmän ja kantavat pitkälle. Yhdessä syntyy aina jotain sellaista, mitä kukaan yksilö ei yksin voisi tuottaa.

Innostukseen ohjaaminen

Haluan olla kasvattamassa orkesterisoittajia, jotka soittavat omaa stemmaansa yhdessä toisten kanssa kokonaisuutta ja yhteyksiä kuunnellen, aistien ja reagoiden. Orkesterinjohtajana yritän auttaa tämän toteutumisessa. Koen että johtajana olen yksi muusikko muiden rinnalla. Olen muusikko, jonka tärkein tehtävä on inspiroida, ruokkia järjestystä ja yhteyksiä. Innostua ja innostaa yksilöistä koostuvaa kollektiivia johonkin suuntaan, kohti musiikin ilmentymistä kussakin hetkessä.

Ajattelen, että musiikkiopistojen orkesteritoiminnan tulee palvella soittajan musiikillista ja inhimillistä matkaa. Parhaimmillaan yhteisö todella antaa soittajalle kokemuksen, että on mahdollista olla osa musiikillista ilmiötä, jossa tapahtuu ihmeitä. Omalla polullani olen kokenut, että parhaiten musiikilliseen flow-tilaan pääsee, kun kokee olevansa turvassa, hyväksytty ja vapaa. ■

Kirjoittaja on sellisti ja Keski-Helsingin musiikkiopiston jousiorkesterien johtaja.

Yhdessä
syntyy jotain
sellaista, mitä
kukaan yksilö
ei yksin voisi
tuottaa.

Juuret ja siivet

Sanotaan että lapsi tarvitsee kasvaakseen kaksi asiaa: juuret ja siivet. Sama pätee epäilemättä myös musiikkikasvatukseen. Euroopan musiikkioppilaitosten liiton puheenjohtaja Helena Maffli kertoo ajatuksistaan.

Juureni ovat Kuopion musiikkiopistossa, jossa pikkutyttönä pianotuntia odotellessani ihmettelin oventakaisia laulajien ääniharjoituksia ja jousisoittajien viritysääniä, Orff-luokasta kantautuvaa kilkutusta ja urkuja polkemaan kiirehtiviä kirkkomuusikkoja.

Musiikkiopiston teoriatunnilla sävellettiin ja oppilaskonserteissa jännitettiin kavereit-
tenkin puolesta. Joulujuhlissa ja musiikkileireillä naurettiin, kun opettajat pelleilivät ja hauskuuttivat meitä. Kaikessa oli yhdessä tekemisen maku. Kukaan ei ollut hyvä tai huono, vaan kaikki kuuluivat joukkoon.

Elettiin 60–70-lukujen vaihdetta, voimakasta kehityksen aikaa, jolloin Kuopiossa aloittivat toimintansa myös musiikkiluokat ja musiikkilukio. Tältä pohjalta minun oli turvallista lentää kauemmas musiikin jatko-opintoihin ja työelämään, Eurooppaan ja sen ulkopuolelle.

Maailmalla liikkuessani minulta kysytään usein, mikä on suomalaisen musiikkikasvatuksen menestyksen salaisuus. Miten musiikkikasvatuksemme nähdään ulkomailla?

Poimin vastauksia Triolin viime vuoden Sattuma-numerosta.

Puolet Keski-Helsingin musiikkiopiston oppilaista on muskarilaisia. Tällaisiin luke-
miin ei yllä yksikään muu Euroopan maa. Monissa niistä musiikkiopinnot aloitetaan vasta instrumentti-ikässä, ja vain aniharvoissa muskariin pääsee nollavuotiaana.

Jatkumo kuljettaa. Pienet soittajat esiintyvät eskari- ja viskari-ikäisille, soittimia saa myös itse kokeilla. Instrumenttiopintojen

ja musiikin perusteiden ohella pelataan musiikillisia joukkuepelejä: toimitaan pienryhmissä, yhteissä ja orkesterissa. Jokaisessa hyvässä mupessa soitetaan. Sävellystä voi opiskella pääaineena jo perustasolla. On myös erityisryhmiä, päiväkotimuskareita ja kesäleirejä.

Keski-Helsingin musiikkiopisto nauttii sekä valtion että kaupungin tukea ja toimii Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman pohjalta. Tämä kaikki lienee Suomen musiikkioppilaitosten verkostossa aika normaalia. Kuitenkin on erittäin harvinaista, että yhdessä Euroopan maassa näin monet hyvän musiikkikasvatuksen osatekijät on saatu yhteen pakettiin.

Jos kuvaan lisätään Suomen koulujen musiikki- ja muut erityisluokat, eri taiteenalojen kasvattajien yhteistyö Taiteen perusopetusliitossa, vapaa sivistystyö ja korkea-asteen musiikinopetuksen laaja verkosto, ei ole ihme että muualla maailmalla puhutaan musiikkikasvatuksen malli- tai jopa ihmemaasta.

Tiedetään hyvin että tulevaisuuden haasteet ovat monenlaiset, mutta suomalaisista lähtökohdista ne voidaan kohdata rohkeas-

Euroopan musiikkioppilaitosten liitto

- 25 jäsenmaata, toimisto Berliinissä
- edustaa 6 000 musiikkioppilaitosta, 150 000 opetushenkilöä ja 4 000 000 opiskelijaa
- järjestää seminaareja ja pitää vuosittaiset yleiskokoukset ympäri Eurooppaa
- toiminnanjohtaja Timo Klemettinen, joka toimii myös SML:n toiminnanjohtajana
- EMU järjestää noin kolmen vuoden välein nuorisomusiikkifestivaalin, johon osallistuu noin 10 000 lasta ja nuorta
- musicsschoolunion.eu

ti. Tukevia juuria ja vahvoja siipiä ei kannata vahingoittaa, leikkaamisesta puhumatta-
kaan. Onnea matkaan! ■

Kirjoittaja on pianisti ja Euroopan musiikkioppilaitosten liiton (EMU) puheenjohtaja. Hän on toiminut pianopedagogina ja rehtorina Lausannen Konservatoriossa Sveitsissä ja asuu perheineen Geneve-järven rannalla Montreux'ssa.

Puolustusvoimat
varusmiessoittokunta.fi

HAE VARUSMIESOITTAJAKSI!

Varusmiessoittokunnassa voit palvella
puhallin-, jousi- tai bändisoittajana, laulajana
sekä tekniikan tai median osaajana.

Hakuaikaa vuosittain 31.12. asti.

Lisätietoja ja hakuohjeet
varusmiessoittokunta.fi

*Tarjomme jousisoittinalan
asiantuntemusta ja ammattitaitoa
aloittelijoille sekä ammattilaisille.*

Tervetuloa!

Risto Vainio Oy

Apollonkatu 21
00100 Helsinki
Finland
p. 09 447 226

www.ristovainio.com
info@ristovainio.com

Avoinna: ti-pe 10–17, la 10–16

iPadistien äppejä

Raportoin hieman opiston uusista tuulista. Keski-Helsingin musiikkiopiston opettajat ovat mukana uudessa *Kosketin ja soitin – iPad musiikin työvälineenä* -hankkeessa. Pääsemme siis kehityksen etunenässä tutkimaan digimasiinoiden uusia käyttömahdollisuuksia soitonopetus- ja oppimistilanteissa.

iPad ei tietenkään korvaa sitä käsityötä, mitä soittamisen opettelu ja opettaminen vaativat, mutta paljon iloa ja hyötyä siitä voi saada irti. Myös reppu kevenee kummasti, kun ei tarvitse raahata kaiken maailman metronomeja ja virittimiä mukana.

Digikehityksen parhaisiin puoliin kuuluu mahdollisuus entistä tehokkaampaan viestintään ja tiedon jakamiseen niin, että tunnilla läpikäydyt asiat pääsevät kotiin asti. Esimerkiksi soittotuntien videointi on hyvä tapa palauttaa jo unohdettuja asioita mieleen, kun voi katsoa kotona nuottitelineellä, miten itse tai opettaja jonkin kohdan tunnilla soitti. Tai jos nuotit ovat päässeet katoamaan, voi opettaja lähettää ne näppärästi vaikka sähköpostilla. Näin musiikki-ilottelu pääsee jatkumaan saman tien, eikä tarvitse odotella nuottittomana seuraavaa soittotuntia.

iPad ei ole tietokone. Sen toimintaperiaate muistuttaa enemmän älypuhelinia. Esimerkiksi tallentaminen tapahtuu hyvin pitkälti erilaisiin pilvipalveluihin. Toisin sanoen iPadissa luotua materiaalia ei tallenneta kässissä olevaan laitteeseen, vaan taideteos tuupataan suoraan nettiin siellä sijaitseville verkkokovalevyille.

iPadiin ladataan erilaisia sovelluksia eli äppejä omien tarpeiden mukaan, ja juuri

näissä sovelluksissa on se karkki, mikä tekee laitteesta niin mahtavan työvälineen. Sovellusten tekijät ovat kehitelleet satoja (ellei jopa tuhansia) erilaisia sovelluksia musiikin harrastajille ja ammattilaisille.

Olen aivan suu vaahdossa kahlannut näitä sovelluksia läpi. Osa on tarttunut ilmaisen matkaan ja osasta on tullut pulitettua parista eurosta ylöspäin olevia maksuja. Tutkimusteni perusteella listaan tähän viisi suosikkisovellusta, jotka ainakin omassa opetuksessani ja treenikopissa ovat tulleet tutuiksi.

Tarmon viisi suositusta aloittavalle iPad-harrastajalle:

1. Spotify

Tästä suoratoistopalvelusta löydät lähes kaiken maailman musiikin. Avaat vain sovelluksen ja kirjoitat bändin, biisin, orkesterin, laulajan, genren, julkaisuvuoden tai jonkin muun hakusanan, ja kappas, siinä se onkin sinun kuultavissasi.

Tietenkin tähän sisältyy pieni jekku. Palvelun ilmaisversiossa biisien väliin tulee mainoksia, mutta jos ostat premium-version (joka kustantaa noin kymppin kuussa), saat mahdollisuuden ladata musaa tabletille ja voit kuunnella lataamiasi biisejä ilman nettiä. Lisäksi ”Hi, this is Jonathan from Spotify” -mainokset katoavat ja tilalle tulee pelkkää timanttista lempimusiikkia (mitä tar-

koittaa luonnollisesti kuumaakin kuumempia soitto-läksyjä ja orkkabiisejä).

2. YouTube

YouTube ei varmaan esitteilyjä kaipaa. Sieltä löytyvät kaikki upeat musiikkivideot

Berliinin filharmonikoista Radioheadiin.

3. Pro Metronome

Tämä on ollut mukanani treenikopissa jo vuodesta 2015. Selkeä ja monikäyttöinen metronomisovellus, jonka avulla laitetaan rytmit kohdalleen.

4. Tonal Energy Chromatic Tuner

Ylivoimainen viritinsovellus. Todella tarkka ja hyvä viritin. Lisäksi oivallinen borduna-sovellus, jolla saat iPadin soittamaan minkä tahansa soinnun, johon voit virittää omaa soittoasi.

5. Slow Motion Camera Free

Tällä upealla sovelluksella voit videoida omaa soittoasi ja sitten hidastaa sitä aina 75 prosenttiin asti. Sieltäpä se kieroonev jousi tai Quasimodon soittoasento paljastuu!

Sovelluksia on valtava määrä ja kannustan jokaista hyppäämään uteliain mielin äppien maailmaan, etsimään sieltä omia suosikkejä ja viemään musiikin tietämystä, soittoaitoa ja ennen kaikkea filismittaria uusiin stratosfääreihin. Ja jos tulee tenkkapoo ja seinä vastaan, niin ei muuta kuin kyselyä opettajalle – tutkitaan asiaa yhdessä. ■

Kirjoittaja on Keski-Helsingin musiikkiopiston kontrabassonsoiton opettaja ja freelancer-muusikko.

Mukaan laulamaan!

Keski-Helsingin musiikkiopistossa toimii Popjazz-lauluryhmä 14–20 -vuotiaille.

Ryhmässä

- opetellaan äänenkäyttöä ja laulamisen perusasioita.
- lauletaan yksin ja yhdessä.
- annetaan myös henkilökohtaista ohjausta.
- esiinnyttään musiikkiopiston tilaisuuksissa vähintään kerran vuodessa.

Ryhmä kokoontuu tunniksi viikossa arki-iltana musiikkiopiston toisessa kerroksessa.

Lukuvuodessa on 32 toimintaviikkoa.

Lukukausimaksu. Maksuton KHMO:n soitinoppilaille.

Uudet jäsenet ovat tervetulleita elokuussa!

Ilmoittautuminen: khamusiikki.eepos.fi

Nykyiset soitinoppilaat ilmoittautuvat vapaamuotoisesti sähköpostilla osoitteeseen info@khamusiikki.fi.

Lisätietoja www.khamusiikki.fi

Uusia, odotettuja pianokokoelmia

Jukka Nykänen (sov.): Ihanuuksien ihmemaa

Kotimaisia kansanlauluja ja muita rakastettuja sävelmiä pianosovituksina. ”Todella ihania! Jukka on saanut kansanlaulut kuulostamaan upeilta. Sopiva vaikeusaste.” Näin innostuneesti soittajat kuvailevat kappaleita.

Suomalaista toiveohjelmistoa pianolle 1–3

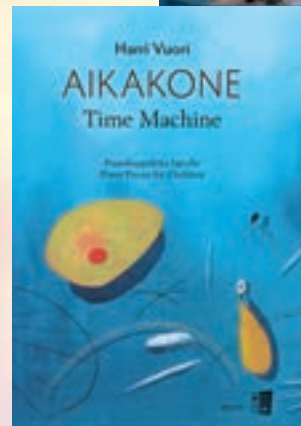
Suosituimmat kotimaiset pianoklassikot kauniina kokoelmina. Kolmas osa sisältää modernin pianomusiikin helmiä ja romanttisiakin yllätyksiä.

Uuno Klamin pianosävellyksiä

Esa Ylösen toimittama kokoelma sisältää ennen julkaisemattomia piano-kappaleita ja tarjoaa samalla kiehtovaa Klami-tietoa.

Harri Vuori: Aikakone

Pedagogiseen käyttöön suunniteltuja uusia, ihastusta herättäneitä pikkukappaleita.

Inspiroivaa ohjelmistoa jousille, klarinetille ja harmonikalle

Suomalainen klarinettikokoelma 1900–60

Mikko Raasakan toimittama kattava kokoelma kotimaisia klarinettikappaleita. Mukana myös uusia sovituksia.

Toivo Kuula: Kamarimusiikkia & Soitinnuksia jousiorkesterille Toivo Kuulan teoksista I–III

Neljä uutta Sirkka Kuulan toimittamaa uutuuskokoelmaa kamarimusiikkikokoonpanoille ja jousiyhtyeille.

Harri Suilamo: Palkeen kieli

Uusi lapsille ja nuorille suunnattu sarja harmonikansoiton alkupoluille. Sisältää 16 asteittain vaikeutuvaa kappaletta.

Jean Sibelius: Kuusi Humoreskia Opp. 87&89

viululle ja pianolle – uusittu Urtext-pianoreduktio!

Ota yhteyttä
ja tilaa:

Ostinato
nuottikauppa • sheet music shop

Tykistönkatu 7 • 00260 Helsinki
Puhelin +358 (0)9 443 116
ostinato.fi • ostinato@ostinato.fi

 FENNICA GEHRMAN

Tunne itsesi, tunne työkalusi

- Psyykkinen ja fyysinen valmennus soittajan polulla

Tietyt rutiinit ja kaavat, jotka toistuvat soitotunneilla, ovat hyväksi havaittuja tietyn instrumentin hallinnan saavuttamiseksi. Niiden välittyminen opiskelijan hyödyksi tapahtuu kuitenkin aina yksilöllisesti sen kautta, kuinka kukin soittaja tuntee, toimii ja ajattelee.

Hyvään tulokseen on monta reittiä, ja keskeistä on löytää itselleen toimiva polku. Opettajan itsetuntemus ja omien ajatusmallien sekä tunteiden tunnistaminen auttaa havaitsemaan, millaista viestiä oppilaalle välittää.

Kun opettaja tunnistaa omia vahvuuksiaan ja vaikeuksiaan omasta kehostaan ja mielestään oppien, on paljon helpompi tukea seuraavan sukupolven kehitystä omaksi, persoonalliseksi itsekseen.

Kiinnostuksemme oppilaan ja opettajan yksilöllisiin prosesseihin on herännyt omien kokemustemme kautta. Olemme toimineet työparina. Sanna Vuorinen on työskennellyt psykologina nuorten kasvun ja kehityksen parissa. Anni Jääskeläinen on

opiskellut urheiluvalmennusta ja hankkinut kokemuksia kilpaurheilijana taito- ja voimajissa. Ne ovat avanneet meille uuden, kiehtovan näkökulman kokonaisvaltaiseen soiton valmennukseen.

Kehon ja mielen vuoropuhelu

Soittimen hallinnan lisäksi psyykkinen ja fyysinen eli kokonaisvaltainen itsetuntemus on muusikon työväline. Siihen kuuluvat mm. vahvuuksien tunnistaminen, tuntemusten sanoittaminen, sopivien harjoittelutaitojen ja oppimisstrategioiden havainnointi ja kehittäminen sekä sisäisen onnistumisen kokemus, joka muodostuu itselle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta.

Kehon hyvinvoinnista ja huolehtimisesta saadaan voimavaroja, kun ymmärretään fyysisiä prosesseja. Erityisesti palautumiseen vaikuttavat tekijät ja niistä huolehtiminen ovat tärkeitä. Kehon ja mielen yhteispestistä saa monipuolisesti keinoja taidon opiskeluun ja muusikkona toimimiseen. Jos kehon kuormitus on kovilla, mielen avulla voi luoda uskallusta ja rentoutta.

Jos mieli on jumissa, kehon harjoitteiden avulla palautetaan rentoutta.

Oppilaan itsetuntemuksen vahvistaminen

Olemme kehittäneet oppilaiden kanssa työkirjaa viikoittaisen työskentelyn tueksi. Haluamme tuoda itsetuntemuksen opiskelun luontevaksi osaksi opintoja ja taitojen kehittämistä. Oppilas tutustuu siihen, mitkä asiat kokonaisvaltaisessa hyvinvoinnissa vaikuttavat taidon oppimiseen. Oppimisen ilmiöihin tutustutaan ikäkauteen sopivalla tavalla.

Vireystila, päivän fiilis, energiat (uni, ruoka, juoma), tavoitteet työskentelylle (mitä tänään havainnoin) sekä jälkepäin tapahtuva arviointi omasta työskentelystä suhteessa alkutilanteeseen suuntaavat huomion soittajaan, hänen tuntemuksiinsa ja työskentelytapoihinsa. Tällaista tietoa keräämällä päästään havainnoimaan ja työskentelemään oppilaan yksilöllisten oppimisprosessien kanssa.

Keinoja opettajille

Työskentely alusta alkaen taidon oppimiseen liittyvien psyykkisten ja fyysisten ilmiöiden kanssa mahdollistaa oppilaan eri kehitysvaiheisiin reagoimisen. Ymmärrys näiden ilmiöiden vaikutuksista taidon kehittymiseen helpottaa mm. ikäkehityksen tuomien haasteiden hyväksymistä ja työstämistä. Lisäksi kertyy keinoja herättää ja ylläpitää sisäistä motivaatiota ja kulkea kohti itselle tärkeitä tavoitteita.

Kokonaisvaltaisesta valmennuksesta muodostuu opettajan ja oppilaan välille uusi toi-

mintatapa, jonka avulla mm. esiintymiseen liittyviä teemoja on luonteva lähestyä. Kokonaisvaltainen valmennus otetaan osaksi soittajan koko polkua. Ei siis vain haasteiden edessä vaan osana oppimisprosessia.

Elämää varten

Uuden kasvavan muusikkosukupolven työvälineet laajenevat, ja mikä tärkeintä: nämä taidot ovat tarpeen paitsi musiikin harrastajana tai ammattilaisena, myös elämässä yleensä - muissa harrastuksissa, opiskelussa, perhe- ja työelämässä. Varsin kokonaisvaltaisia taitoja siis! ■

Sanna Vuorinen on trumpetisti ja psykologi. Hän toimii opettajana Keski-Helsingin musiikkiopistossa ja psykologina nuorten parissa. Hän kehittää psyykkisen valmennuksen soveltamista osaksi musiikin opiskelua ja opetusta.

Anni Jääskeläinen on trumpetisti, joka työskentelee tällä hetkellä Pori Sinfonietassa trumpetin äänenjohtajana ja opettaa Itä-Helsingin musiikkiopistossa. Anni on tutkinut urheiluvalmennuksen soveltamista soitonopetukseen ja soittajan fyysisen ja psyykkisen itsetuntemuksen parantamiseen.

Nuottisudoku

Leikkaa alareunassa olevat punaiset ruudut irti toisistaan ja etsi niille oikeat violetit paikat sudokussa!

Voit myös piirtää nuotit oikeille kohdilleen ja yliviivata käyttämäsi ruudut.

VINKKI! Voit ottaa sudokun myös talteen leikkaamalla sen irti ja päällystämällä sen kontaktimuovilla.

LAATINUT: LAURA LANTTO,
HÄÄRÄÄMÖ, HAARAAMO.FI

KULJETUS VARMA

Palvelua numerosta 0500 800 800 - www.kuljetusvarma.fi
muutot-pianonkuljetus-flyygelit-varastointi-muuttolaatikat-pakkaustarvikkeet-autonvuokraus

Oppilaaksi musiikkiopistoon

Solistiset aineet: viulu, alttoviulu, sello, kontrabasso, huilu, klarinetti, oboe, fagotti, saksofoni, trumpetti, pasuuna, puhallinvalmennus, piano, harmonikka, kitara, pop-jazzlaulu, sävellys

- 1. vaihe 1.4.–30.4.** Ilmoittautuminen oppilasvalintoihin: www.khmusiikki.fi
2. vaihe ti 8.5. Soivan Talon ilta: harjoitustestit, tiedotustilaisuus, soitinesittelyt
3. vaihe 28.–30.5. Yksilötestit ja haastattelut (oma aika nähtävissä netistä 7.5.→)

Varhaisiän musiikkiryhmät

- 0–5-vuotiaiden musiikkileikkiryhmät
- 5–6-vuotiaiden musiikkileikki-kanteleryhmät
- 5–6-vuotiaiden rytmikkaryhmät
- 6–8-vuotiaiden soittoniekkaryhmät (rytmikästä yhteismusisointia)

Ennakoilmoittautuminen syksyn ryhmiin verkkosivujen kautta

1) jatkaville muskarilaisille 1.4–30.4.

2) uusille muskarilaisille 1.5. alkaen

• Päiväkotimuskarit:

Musiikkileikkiä järjestetään myös päiväkotitoiminnan yhteydessä, tiedustelut rehtorilta.

• Erityisryhmät muskari- ja kouluikäisille:

Tiedustelut musiikkiterapeutti Petriina Auramo, p. 040 506 4130

Lisätietoja: www.khmusiikki.fi

Jatkoilmoittautuminen 2018–19 sähköisesti huhtikuussa.

Keski-Helsingin musiikkiopisto
Helsinginkatu 3–5, 00500 Hki
toimisto 050 3617 950, 050 3728 441
rehtori 050 511 2266
info@khmusiikki.fi

Ryhmäopetusta

Laulua

- Kuorot: Tinttaralla 6–9-vuotiaille ja Okariina 10–14-vuotiaille
Pieni laulunäyte, ajanvaraus etukäteen sari.norja@khmusiikki.fi
- Popjazz-lauluryhmä 14–20-vuotiaille, lisätiedot: khmusiikki.fi/ryhmaopetus

Yhteismusisointia

- Jousi- ja puhallinorkesterit (pieni soittonäyte)
- Muut soitinryhmät

Musiikin perusteita

Musiikin perusteet 1, 2 ja 3, yleinen musiikkitieto, teoria, säveltapailu, harmoniaoppi
Tiedustelut syksyn vapaista ryhmäpaikoista: 050 3728 441

Kesämusisointia Päivölässä

Tervetuloa Keski-Helsingin musiikkiopiston XXX-musiikkileirille Päivölän opistolle Valkeakoskelle 29.7.–5.8.2018

Opetus: viulu, alttoviulu, sello, huilu, trumpetti, kitara, piano sekä kamarimusiikki, yhtyesoitto, orkesteri, musiikinteknologia. Leirimaksuun sisältyy täysihoito, yhteis soitto/pianisteilla musapaja ja yksilöopetusta (7pv) 30min/385€ tai 45min/455€.

Lisämaksullinen opetus: sivuaine (6pv) 30min/170€, soittopaja/musapaja (musiikin tekoa pienryhmässä) 75€. Perheet voivat tulla mukaan leirille (täysihoitomaksu).

Lisätietoja ja haku: www.paivola.fi

Sähköinen ilmoittautuminen huhtikuussa, pe 27.4. mennessä.

Tiedustelut: Sari Norja, leirin johtaja, p. 050 555 3585, sari.norja@khmusiikki.fi

QH6 0

Nyt me soitetaan!

Pienet soittajat esiintyvät eskari- ja viskari-ikäisille.

Tule kokemaan, miltä eri soittimet kuulostavat pienten soittajien käsissä.

Ajankohta: **tiistaina 10.4.** tai **keskiviikkona 11.4. klo 18.00**

Paikka: **Keski-Helsingin musiikkiopisto, Helsinginkatu 3-5**

Konsertti kestää noin 35 minuuttia, minkä jälkeen voi kokeilla soittimia.
Konsertti on maksuton.

Ilmoittaudu osoitteeseen salla.saarela@khamusiikki.fi.

Muista kertoa viestissä

- montako lasta ja aikuista on tulossa
- kumman päivän konserttiin tulette

Tervetuloa!

Keski-Helsingin musiikkiopistolaiset

